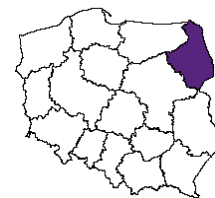

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
ul. Krakowska 13, 15-959 Białystok

Kontakt: e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
tel. 85 749 77 00
faks 85 749 77 79

Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO W LISTOPADZIE 2017 R.

Nr 11/2017

opublikowany 2.01.2018 r.

***

- ⇒ W listopadzie 2017 r., podobnie jak rok wcześniej, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku (o 6,6%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu listopada 2017 r. wyniosła 8,5% i utrzymała się na niezmiennym poziomie w stosunku do poprzedniego miesiąca, ale zmniejszyła się w porównaniu z zanotowaną rok wcześniej.
- ⇒ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 11,6% i był wyższy od zaobserwowanego przed rokiem.
- ⇒ W III kwartale 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych zwiększyły się w skali roku o 2,0% (rok wcześniej zanotowano ich spadek o 1,1%). Wzrost cen dotyczył przede wszystkim żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, transportem i edukacją.
- ⇒ W listopadzie 2017 r. na rynku rolnym ceny podstawowych produktów były wyższe od zanotowanych przed rokiem. Wyjątek stanowiły ceny skupu pszenicy, ziemniaków oraz żywca wieprzowego. Uwarunkowania chowu trzody chlewnej w omawianym miesiącu były zdecydowanie gorsze niż w listopadzie poprzedniego roku.
- ⇒ W listopadzie 2017 r., podobnie jak rok wcześniej, produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie wyższym niż w takim samym miesiącu poprzedniego roku (o 11,8%). Wzrosła również wartość produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym (o 26,1%), wobec jej spadku zanotowanego przed rokiem.
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w listopadzie 2017 r. była niższa niż rok wcześniej (o 35,8%), podczas gdy w listopadzie poprzedniego roku zanotowano jej wzrost. W analizowanym okresie zmniejszyła się również liczba lokali mieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia (o 24,1%), natomiast zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 67,7%).
- ⇒ W listopadzie 2017 r. zanotowano wzrost sprzedaży detalicznej (o 18,0%) oraz hurtowej towarów (o 21,1%) w ujęciu rocznym, podczas gdy przed rokiem zaobserwowano spadek sprzedaży detalicznej, zaś wzrost sprzedaży hurtowej.

SPIS TREŚCI

Strona

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administracyjnej i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

W Komunikacje zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót

pełna nazwa

sekcje PKD

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy PKD

produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(-)	—	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w grudniu 2017 r.” ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: <http://bialystok.stat.gov.pl/> w dniu 29 grudnia 2017 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2017 r. ukształtowało się na poziomie 108,6 tys. osób, tj. o 6,6% wyższym od zanotowanego rok wcześniej (w listopadzie poprzedniego roku wzrosło o 2,9%). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego była niższa niż przed rokiem (8,5% wobec 10,4%).

W odniesieniu do listopada 2016 r. wzrost **przeciętnego zatrudnienia** miał miejsce m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 13,0%), budownictwo (o 12,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 9,2%), informacja i komunikacja (o 7,1%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 6,8%), natomiast spadek odnotowano tylko w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%).

Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy jego wzrost w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku nastąpił w jednostkach zajmujących się działalnością detektywistyczną i ochroniarską (o 29,2%), budową budynków (o 13,1%), robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 12,6%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,0%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,8%) oraz gastronomią (o 10,4%). Zatrudnienie niższe niż przed rokiem zanotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%), produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 3,5%) oraz produkcją artykułów spożywczych (o 0,1%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

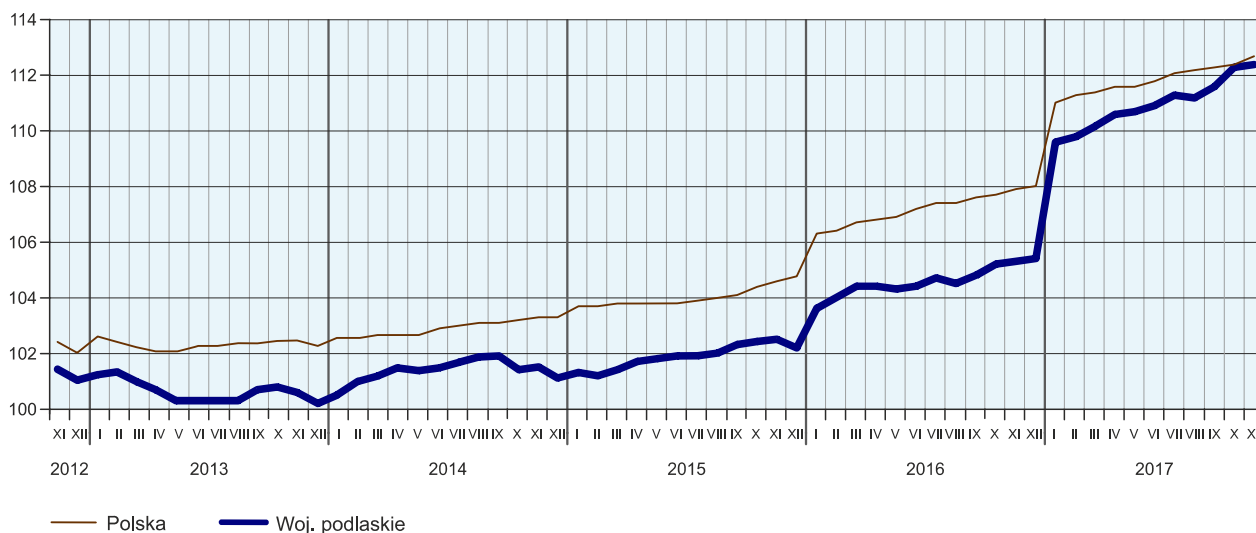
Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w tysiącach	XI 2016=100	w tysiącach	I–XI 2016=100
O g ó ł e m	108,6	106,6	107,3	107,5
w tym:				
Przemysł	51,9	104,9	51,5	106,1
górnictwo i wydobywanie	0,5	104,5	0,5	102,0
przetwórstwo przemysłowe	47,5	105,1	47,0	106,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	94,0	1,2	96,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2,8	105,9	2,7	105,5
Budownictwo	11,3	112,7	10,8	112,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	24,7	104,4	24,7	106,1
Transport i gospodarka magazynowa	6,4	109,2	6,3	110,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2,0	106,8	1,9	104,2
Informacja i komunikacja	1,3	107,1	1,3	107,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,2	100,8	2,2	102,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2,9	113,0	2,9	115,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	104,4	2,1	102,7

W porównaniu z poprzednim miesiącem przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 0,1%, a najwyższy wzrost odnotowano w budownictwie (o 0,4%), transporcie i gospodarce magazynowej oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 0,3%), natomiast spadek zatrudnienia wystąpił przede wszystkim w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,8%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 0,4%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 107,3 tys. osób, tj. o 7,5% wyższy niż przed rokiem.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

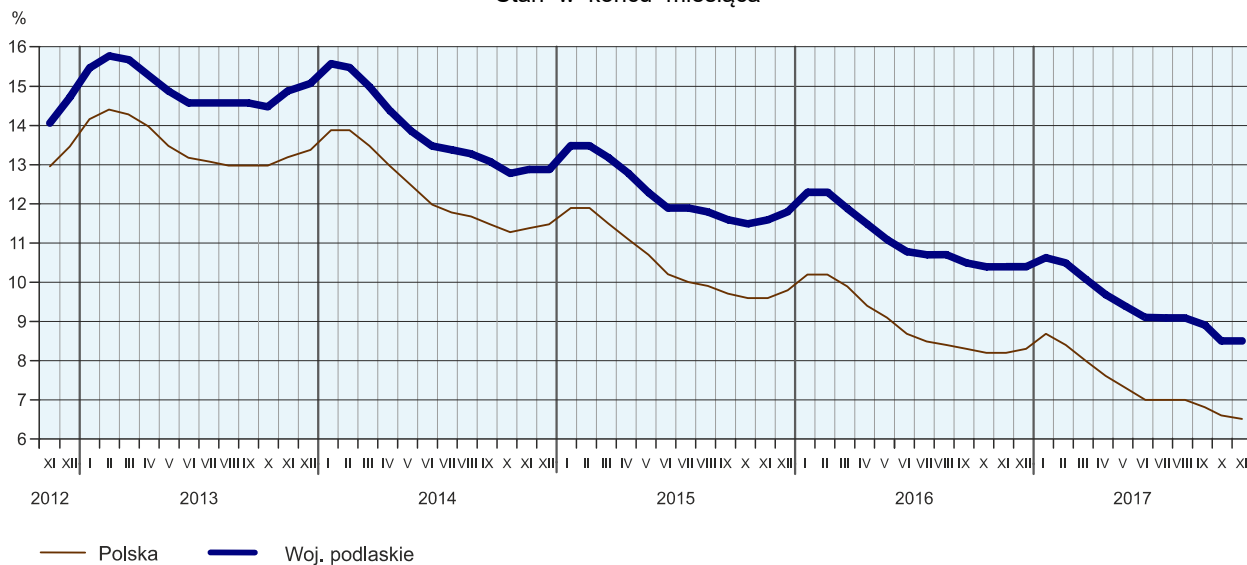
W końcu listopada 2017 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 39659 osób i była o 210 osób (o 0,5%) niższa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 8813 osób (o 18,2%) mniejsza niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 47,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 46,3%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2016	2017	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	48472	39869	39659
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	5698	5636	5117
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	5448	7440	5327
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	10,4	8,5	8,5

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

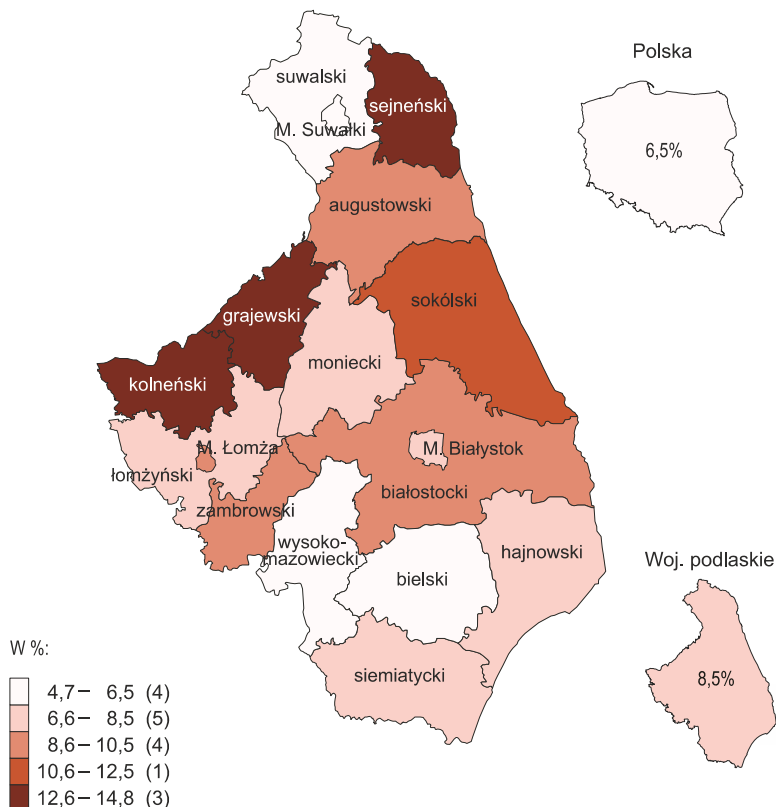

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,5% i nie zmieniła się w stosunku do zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale zmniejszyła się w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. (o 1,9 p. proc.).

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: kolneński (14,8%), grajewski (14,3%) oraz sejneński (12,8%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach suwalskim (4,7%), wysokomazowieckim i mieście Suwałki (po 5,9%) oraz powiecie bielskim (6,0%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w augustowskim (o 3,5 p. proc.), monieckim (o 2,8 p. proc.) oraz w mieście Łomża (o 2,8 p. proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2017 R.

Stan w końcu listopada

W nawiasach podano liczbę powiatów.

W listopadzie 2017 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 5117 osób bezrobotnych, tj. o 9,2% mniej niż przed miesiącem i o 10,2% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszył się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem (o 2,4 p. proc. do 80,9%). Zmniejszeniu uległ również udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,5 p. proc. do 2,4%) oraz absolwentów (o 0,3 p. proc. do 9,0%). Wzrósł natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 0,1 p. proc. do 15,9%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 5327 osób, tj. o 28,4% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 2,2% mniej niż rok wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 2909 osób (przed rokiem 2911 osób). Odsetek tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zwiększeniu (o 1,2 p. proc. do 54,6%). Wzrósł również udział osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,3 p. proc. do 1,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 3,0 p. proc. do 6,9%), osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości

do podjęcia pracy (o 2,6 p. proc. do 14,9%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,6 p. proc. do 7,0%).

W końcu listopada 2017 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 34999 bezrobotnych, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2016 r. (o 1,5 p. proc. do 88,2%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada 2017 r. stanowili 87,9% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku (o 2,3 p. proc. do 59,5%). Zmniejszeniu uległ również odsetek osób do 30 roku życia (o 0,7 p. proc. do 29,4%) oraz udział osób powyżej 50 roku życia (o 0,5 p. proc. do 27,6%). Wzrósł natomiast odsetek osób niepełnosprawnych (o 0,1 p. proc. do 6,4%).

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób do 30 roku życia (o 20,3%).

Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych kształtował się następująco:

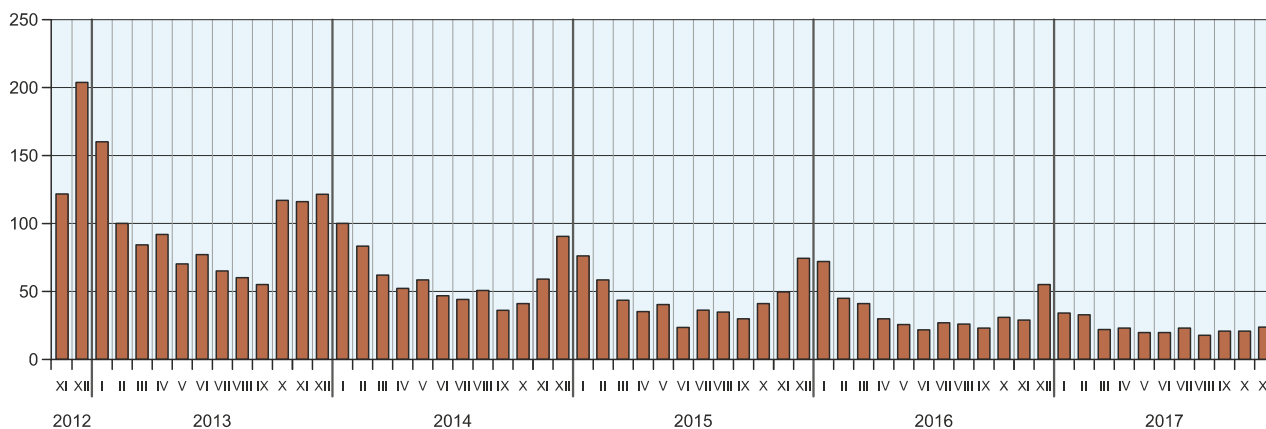
Kategorie bezrobotnych	XI 2016	2017	
		X	XI
w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Długotrwale bezrobotni ^a	61,8	59,9	59,5
Do 30 roku życia	30,1	29,6	29,4
Powyżej 50 roku życia	28,1	27,4	27,6
Niepełnosprawni	6,3	6,4	6,4

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie 2017 r. do urzędów pracy zgłoszono 2223 **oferty zatrudnienia**, tj. o 746 mniej niż przed miesiącem i o 221 więcej niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 24 bezrobotnych (przed miesiącem 21, a przed rokiem 29).

LICZBA BEZROBOTNYCH NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu listopada 2017 r. 7 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 104 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów i 35 pracowników).

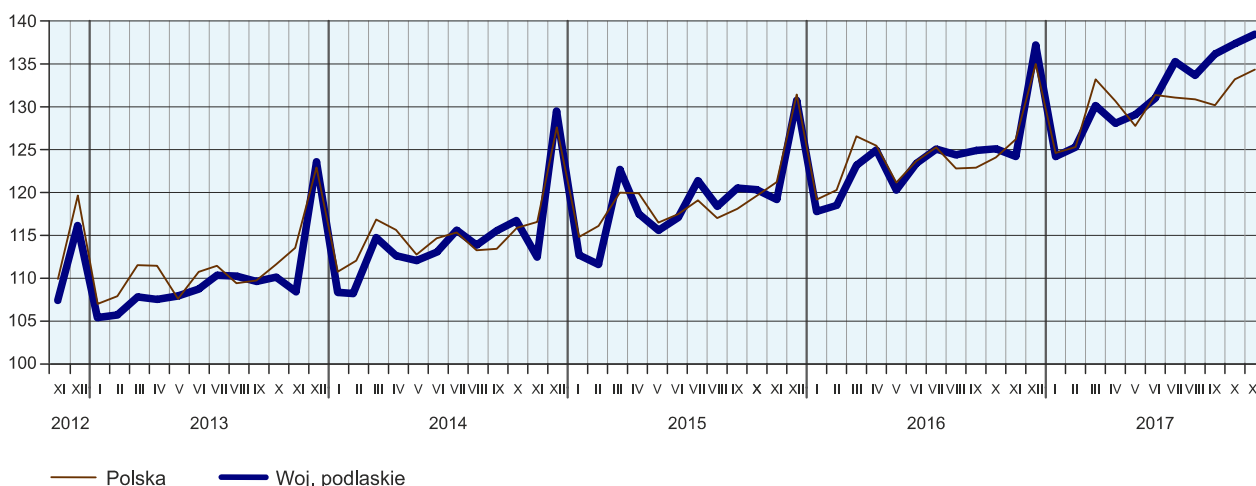
***

WYNAGRODZENIA

W listopadzie 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4023,98 zł, tj. o 11,6% wyższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 4,3%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

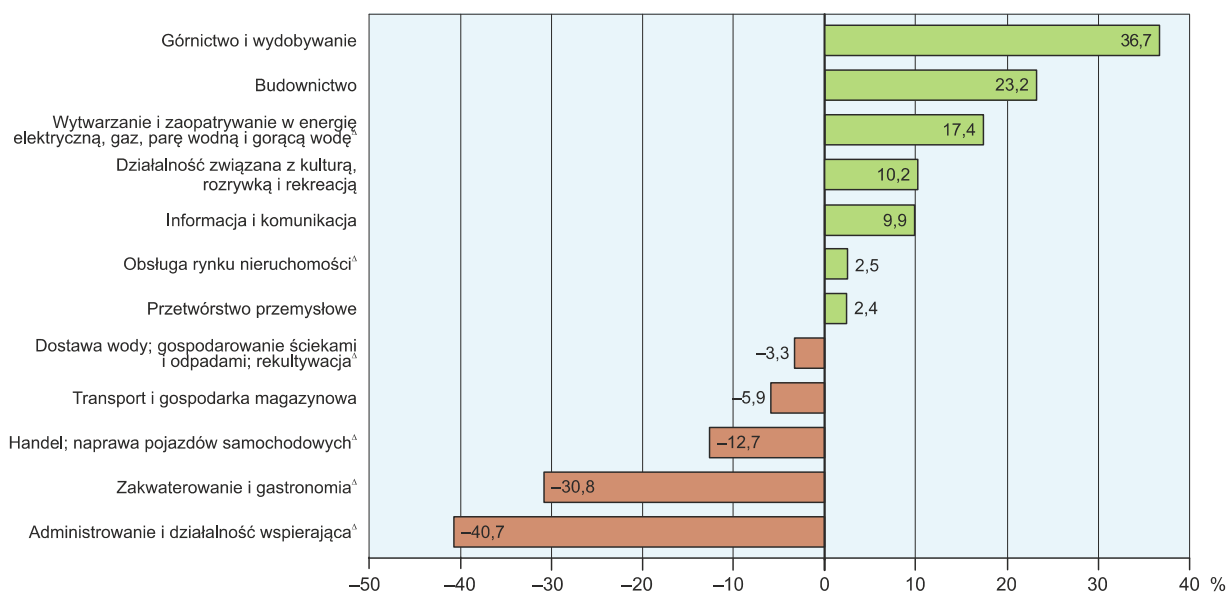
Wyszczególnienie	XI 2017		I–XI 2017	
	w złotych	XI 2016=100	w złotych	I–XI 2016=100
O g ó ł e m	4023,98	111,6	3862,28	107,6
w tym:				
Przemysł	4134,14	114,7	3925,64	109,1
górnictwo i wydobywanie	5499,02	115,0	4735,25	111,2
przetwórstwo przemysłowe	4119,20	115,9	3900,32	109,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4724,70	105,7	4783,41	105,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3890,22	101,9	3839,91	103,5
Budownictwo	4958,84	109,1	4749,73	109,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3514,21	108,4	3402,77	104,7
Transport i gospodarka magazynowa	3784,77	110,2	3686,79	107,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2784,85	104,5	2793,71	108,3
Informacja i komunikacja	4424,19	100,5	4552,83	100,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4124,58	106,6	4012,03	105,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2384,29	102,1	2378,64	106,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4434,90	110,0	4061,97	104,3

W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 15,9%), górnictwie i wydobywaniu (o 15,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,2%) oraz w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 10,0%).

W listopadzie 2017 r. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 36,7%), budownictwo (o 23,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,4%) oraz działalność związana z rozrywką, kulturą i rekreacją (o 10,2%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 40,7%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 30,8%), a także handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 12,7%).

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE W LISTOPADZIE 2017 R.

W ciągu jedenastu miesięcy 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3862,28 zł, tj. o 7,6% wyższym niż przed rokiem.

***

CENY DETALICZNE

W III kwartale 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podlaskim wzrosły w ujęciu rocznym o 2,0% (wobec spadku o 1,1% przed rokiem). Więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku płacono za żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,4%) oraz towary i usługi związane z mieszkaniem (o 1,9%). Droższe były również towary i usługi w zakresie transportu i edukacji (po 1,6%), a także związane ze zdrowiem oraz rekreacją i kulturą (po 1,0%). Więcej płacono również za napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 0,6%). Tańsze niż rok wcześniej były tylko odzież i obuwie (o 3,1%).

W województwie podlaskim wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym był wyższy niż średnio w kraju, gdzie ukształtował się na poziomie 1,9%.

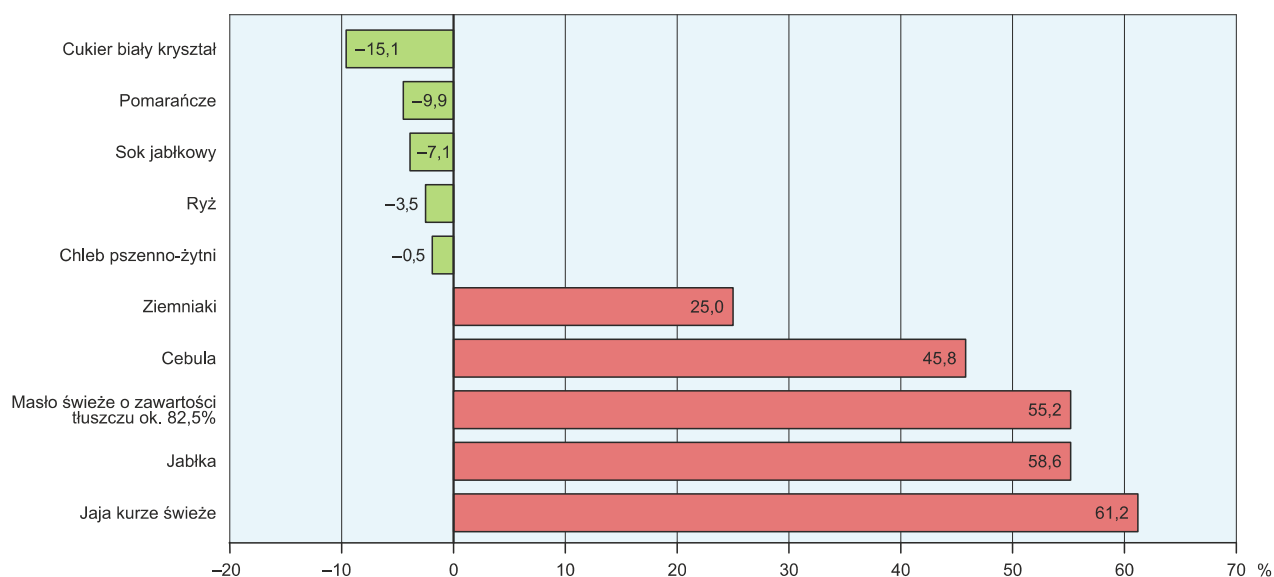
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podlaskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2017	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	98,5	98,9	102,1	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	99,7	100,1	103,5	104,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	99,8	100,4	100,8	100,6
Odzież i obuwie	96,3	96,3	97,0	96,9
Mieszkanie	98,5	98,7	101,6	101,9
Zdrowie	100,4	98,6	99,8	101,0
Transport	93,3	94,8	105,5	101,6
Rekreacja i kultura	96,6	97,7	102,3	101,0
Edukacja	102,4	101,3	101,2	101,6

W listopadzie 2017 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztowały jaja kurze świeże (o 61,2%), jabłka (o 58,6%), masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 55,2%). Znacznie wyższe były również ceny cebuli (o 45,8%) i ziemniaków (o 25,0%). Mniej niż przed rokiem płacono za cukier biały kryształ (o 15,1%), pomarańcze (o 9,9%) oraz sok jabłkowy (o 7,1%). Tańsze były również ryż (o 3,5%) i chleb pszenno-żytni (o 0,5%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOSCIOWYCH W LISTOPADZIE 2017 R.

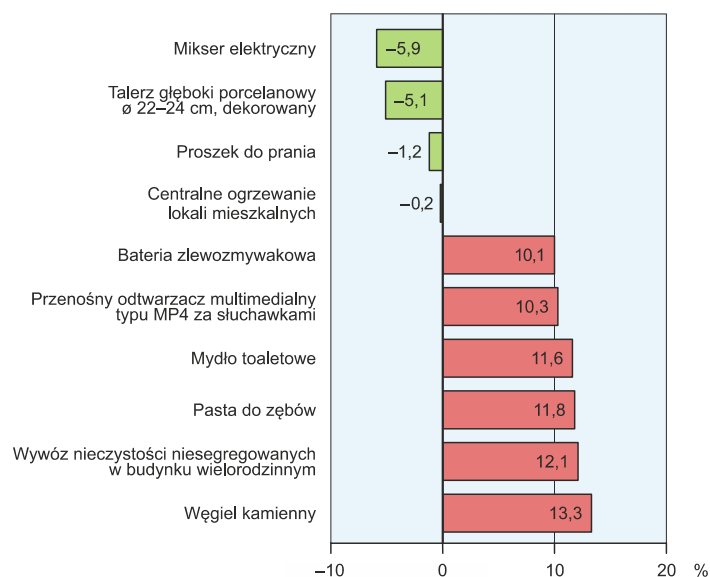
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W analizowanym okresie mniejszym zmianom uległy ceny artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych, przy czym najbardziej wzrosła cena węgla kamiennego (o 13,3%), opłata za wywóz nieczystości niesegregowanych w budynku wielorodzinnym (o 12,1%), cena pasty do zębów (o 11,8%) i mydła toaletowego (o 11,6%). Wzrosła również cena przenośnego odtwarzacza multimedialnego MP4 ze słuchawkami (o 10,3%), a także baterii zlewozmywakowej (o 10,1%). Mniej niż przed rokiem płacono za mikser elektryczny (o 5,9%), talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22–24 cm, dekorowany (o 5,1%) i proszek do prania (o 1,2%). Niższa była również opłata za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 0,2%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W LISTOPADZIE 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

***

ROLNICTWO

W listopadzie 2017 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 3,7°C i była o 2,1°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Temperaturę maksymalną (11,0°C) oraz minimalną (minus 3,8°C) zanotowano w Białymstoku. Liczba dni z temperaturą przy gruncie mniejszą od 0°C wyniosła 11 w Suwałkach i 14 w Białymstoku. Średnia miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 51,7 mm i przekroczyła normę z wielolecia o 20,2%.

W rejonie Suwałk przez 2 dni utrzymywała się pokrywa śnieżna o grubości 1 cm.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII–XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego= =100	w tys. t	XI 2016=100	X 2017=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	71,6	122,1	9,4	132,9	107,6
w tym:					
pszenica	44,0	114,6	6,2	135,6	106,4
żyto	17,6	185,8	2,0	157,3	140,9

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–listopad 2017 r. wyniósł 71,6 tys. t i był o 22,1% wyższy od zanotowanego rok wcześniej. Żyta skupiono o 85,8% więcej niż w analogicznym okresie 2016 r., natomiast skup pszenicy zwiększył się o 14,6%.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

W listopadzie 2017 r. skupiono 9,4 tys. t zbóż, tj. więcej o 7,6% niż miesiąc wcześniej i o 32,9% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Skup pszenicy zwiększył się zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w skali roku odpowiednio o 6,4% i 35,6%, natomiast żyta skupiono o 40,9% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 57,3% więcej niż w analogicznym okresie 2016 r.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–XI 2017		XI 2017		
	w tys. t	I–XI 2016=100	w tys. t	XI 2016=100	X 2017=100
Żywiec rzeźny ^b	270,6	106,8	20,4	100,9	93,7
w tym:					
bydło (bez cieląt)	66,6	119,5	3,7	130,0	100,5
trzoda chlewna	49,6	84,4	4,2	84,6	95,7
drób	152,3	111,6	12,5	100,9	91,2
Mleko ^c	2195,2	106,5	186,1	105,3	95,9

^a W okresie lipiec–listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 270,6 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 6,8% więcej niż przed rokiem. Wzrost zanotowano w skupie wszystkich podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych (z wyjątkiem trzody chlewnej).

W listopadzie 2017 r. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 20,4 tys. t i był o 6,3% niższy niż w poprzednim miesiącu, ale o 0,9% wyższy niż przed rokiem. W porównaniu z poprzednim miesiącem zmniejszyła się ilość skupionego żywca wieprzowego (o 4,3%) i drobiowego (o 8,8%), zaś wzrosła – żywca wołowego (o 0,5%). W ujęciu rocznym zwiększył się skup żywca wołowego (o 30,0%) i drobiowego (o 0,9%), natomiast odnotowano spadek skupu żywca wieprzowego (o 15,4%).

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–XI 2017		XI 2017			I–XI 2017		XI 2017		
	w zł	I–XI 2016= =100	w zł	XI 2016= =100	X 2017= =100	w zł	I–XI 2016= =100	w zł	XI 2016= =100	X 2017= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	65,23	107,0	60,75	98,5	92,6	77,78	106,8	78,83	111,7	101,5
żyto	55,56	111,7	53,50	102,0	99,8	58,07	109,7	58,13	117,0	100,8
Ziemniaki ^b – za 1 dt	24,70	94,6	23,58	94,3	101,4	85,02	78,8	74,57	112,8	99,9
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,25	108,8	6,59	112,1	102,3	.	x	.	x	x
trzoda chlewna	5,10	113,2	4,77	96,1	96,6	.	x	.	x	x
drób	3,55	98,4	3,38	100,1	91,4	.	x	.	x	x
Mleko – za 1 hl	142,73	122,6	158,02	113,7	101,2	.	x	.	x	x

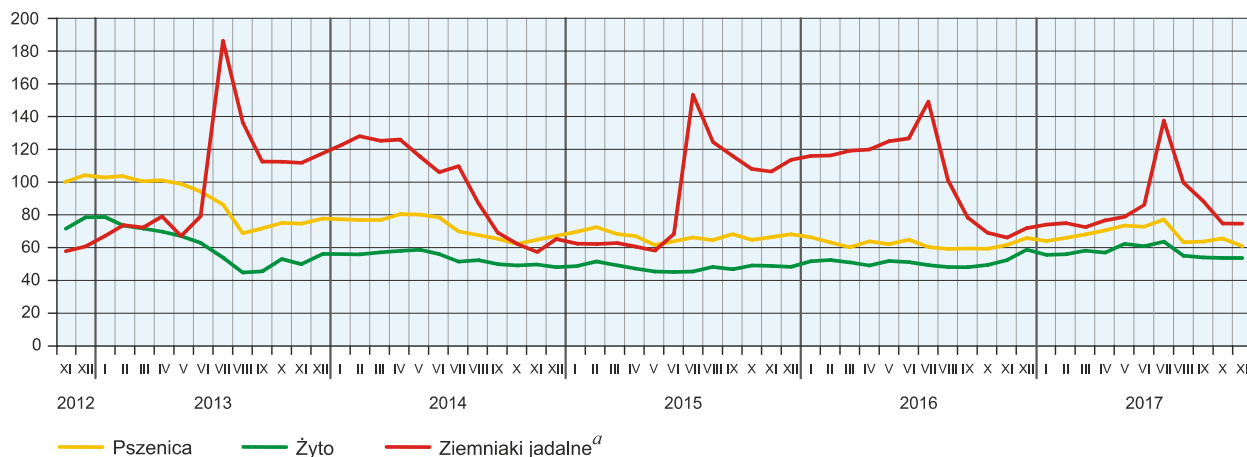
^a W skupie – bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

U w a g a. W okresie styczeń–listopad 2017 r. nie zaobserwowano transakcji sprzedaży/kupna zwierząt gospodarskich na targowiskach.

W omawianym miesiącu producenci z województwa podlaskiego, uzyskiwali niższe niż przed miesiącem **ceny** za dostarczone do skupu ziarno **pszenicy** (o 7,4%) i **żyta** (o 0,2%). W obrocie targowiskowym w ujęciu miesięcznym cena pszenicy wzrosła o 1,5%, natomiast żyta – o 0,8%. W skali roku przeciętna cena skupu pszenicy spadła o 1,5%, zaś żyta wzrosła o 2,0%. Na targowiskach ceny omawianych zbóż zwiększyły się odpowiednio o 11,7% i 17,0%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

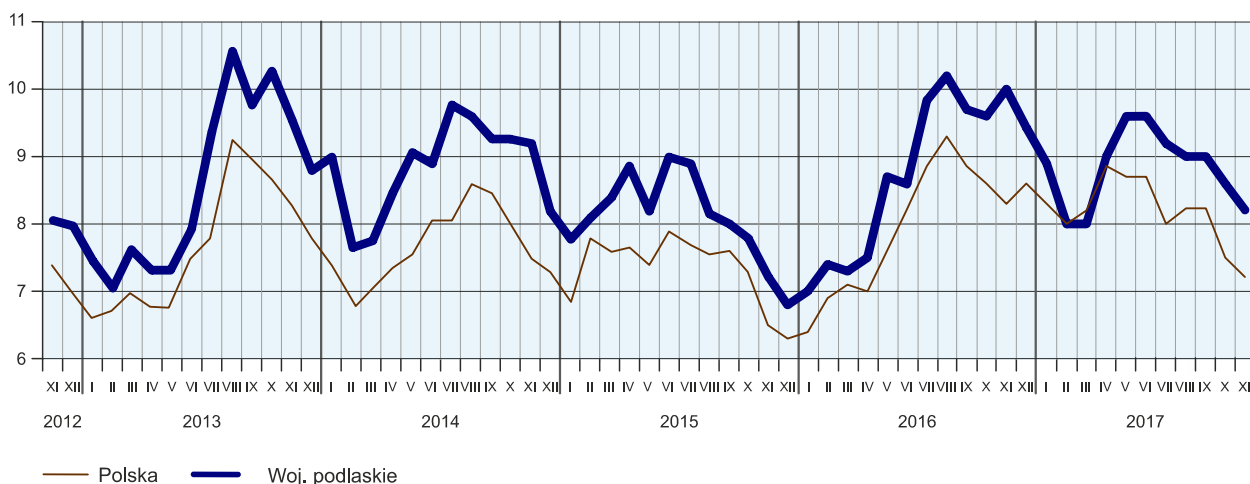
zł za 1 dt

^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W listopadzie 2017 r. średnia **cena ziemniaków** w skupie wyniosła 23,58 zł za 1 dt i była wyższa niż w poprzednim miesiącu (o 1,4%), ale niższa od zanotowanej w analogicznym okresie 2016 r. (o 5,7%). W obrocie targowiskowym za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 74,57 zł, co oznacza spadek o 0,1% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, ale wzrost o 12,8% w stosunku do listopada 2016 r.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

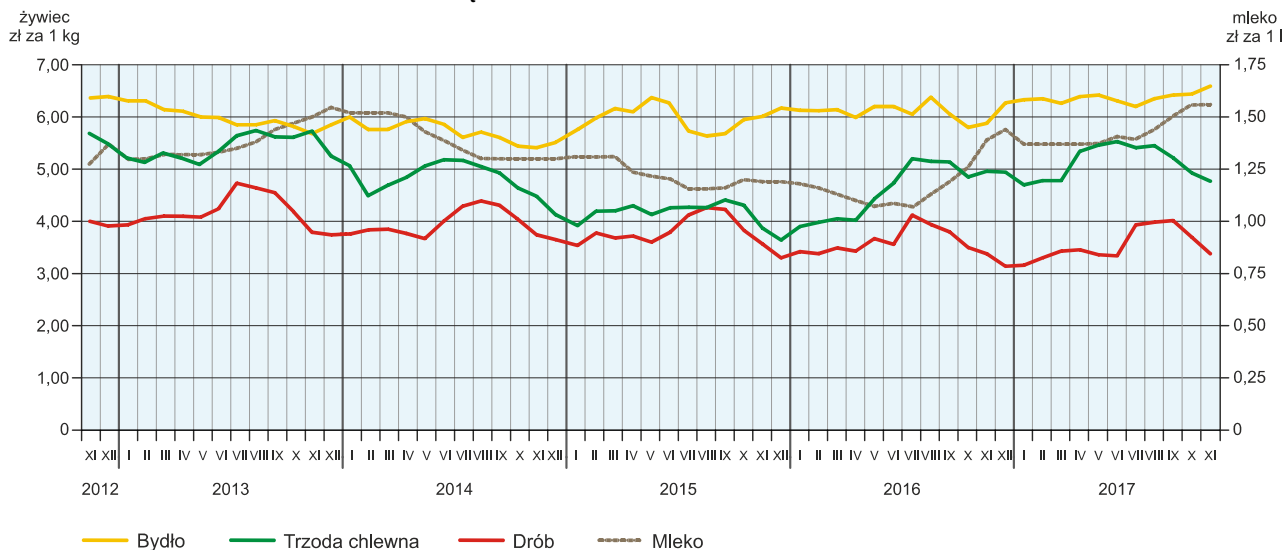

W listopadzie 2017 r., pomimo mniejszej niż przed miesiącem i przed rokiem podaży, **cena skupu żywca wieprzowego** ukształtowała się na poziomie 4,77 zł za 1 kg i zmniejszyła się w porównaniu z zanotowaną w poprzednim miesiącu (o 3,4%) oraz rok wcześniej (o 3,9%).

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 8,2 wobec 8,6 w październiku 2017 r. i 10,0 w listopadzie poprzedniego roku.

W listopadzie 2017 r., przy mniejszej niż w poprzednim miesiącu, ale większej niż przed rokiem podaży, zaobserwowano spadek **ceny skupu żywca drobiowego**. Średnia cena 1 kg tego surowca w skupie wyniosła 3,38 zł i była o 8,6% niższa w porównaniu z zanotowaną w październiku 2017 r., ale o 0,1% wyższa w odniesieniu do listopada 2016 r.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Pomimo zwiększonej w ujęciu miesięcznym i rocznym podaży, **cena skupu żywca wołowego** w listopadzie 2017 r. ukształtowała się na poziomie 6,59 zł za 1 kg, tj. wzrosła o 2,3% w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 12,1% w stosunku do listopada 2016 r.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. **skup mleka** wyniósł 2195,2 mln l i wzrósł w skali roku o 6,5%. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 142,73 zł za 100 l, tj. o 22,6% wyższym niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W listopadzie 2017 r. skupiono 186,1 mln l mleka, tj. o 4,1% mniej niż miesiąc wcześniej, ale o 5,3% więcej niż przed rokiem. Średnia cena mleka za 100 l osiągnęła poziom 158,02 zł i wzrosła zarówno w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu, jak i rok wcześniej odpowiednio o 1,2% i 13,7%.

***

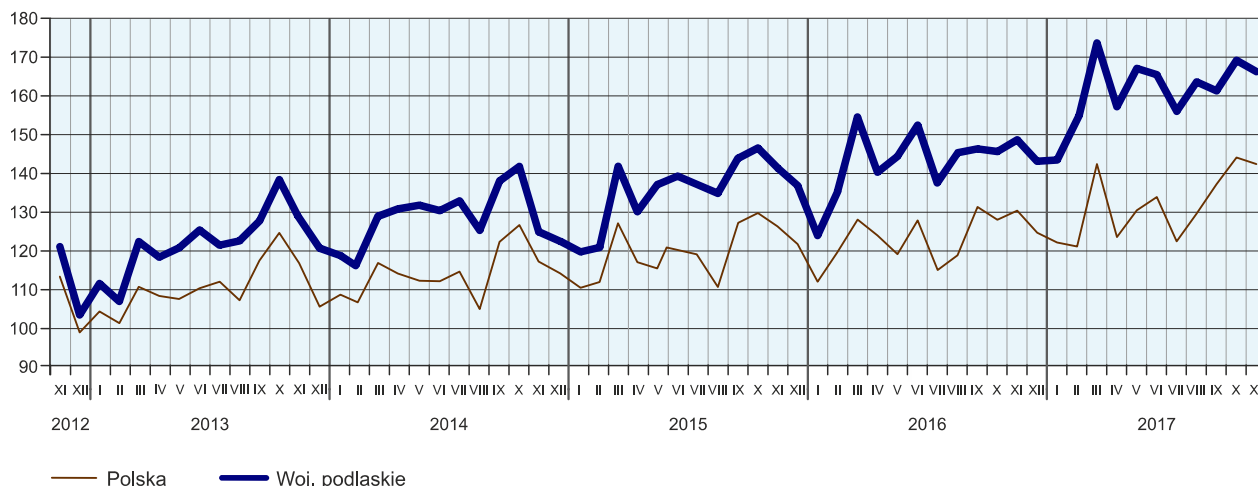
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2017 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2297,9 mln zł i była (w cenach stałych) o 1,6% niższa niż przed miesiącem, ale o 11,8% wyższa niż przed rokiem (wówczas zanotowano jej wzrost o 5,3%). Zwiększyła się również wartość **produkcji budowlano-montażowej** (w cenach bieżących) w skali roku – o 26,1% (przed rokiem zanotowano jej spadek o 4,7%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 94,5% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zwiększyła się o 11,7%. Wzrost zanotowano także w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 23,2%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 10,3%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,8%).

PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2010 = 100)

Wyższy niż w listopadzie 2016 r. poziom produkcji sprzedanej zaobserwowano w 21 (spośród 27 występujących w województwie) działach przemysłu, a niższy – w 6. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 25,7%), maszyn i urządzeń (o 15,8%), artykułów spożywczych (o 8,9%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,3%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Sekcje i działy	XI 2017	I–XI 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	111,8	114,9	100,0
Górnictwo i wydobywanie	123,2	126,9	1,7
Przetwórstwo przemysłowe	111,7	115,0	95,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	108,9	107,4	57,4
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	100,3	148,9	6,2
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	127,0	114,5	1,2
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	125,7	125,9	7,1
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	122,8	119,6	1,9
wyrobów z metali ^Δ	127,2	125,2	26
maszyn i urządzeń ^Δ	115,8	121,2	5,0
mebli	127,7	112,7	2,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	102,8	103,2	1,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	110,3	109,3	2,1

W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się o 1,6%, przy czym w sekcji przetwórstwo przemysłowe – o 2,0%. Wzrost zanotowano natomiast w sekcjach wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 27,9% oraz górnictwo i wydobywanie – o 2,3%. Na niezmiennym poziomie utrzymała się produkcja sprzedana w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w listopadzie 2017 r. wyniosła (w cenach bieżących) 44,3 tys. zł i była (w cenach stałych) o 6,6% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto i przeciętnego zatrudnienia odpowiednio o 4,9% i 14,7%.

W okresie styczeń–listopad 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 23949,4 mln zł i była (w cenach stałych) o 14,9% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie 2017 r. ukształtowała się na poziomie 578,7 mln zł, czyli wyższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu oraz w listopadzie 2016 r. odpowiednio o 4,7% i 16,8%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 51,3 tys. zł i zwiększyła się o 3,7% w stosunku do zanotowanej w listopadzie 2016 r., przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 12,7% i 9,1%.

W okresie jedenastu miesięcy 2017 r. wartość produkcji sprzedanej budownictwa osiągnęła 5476,9 mln zł, tj. o 31,4% więcej niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana w listopadzie 2017 r. ukształtowała się na poziomie 215,7 mln zł (co stanowiło 37,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była o 26,1% wyższa od zanotowanej rok wcześniej.

W porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej wystąpił we wszystkich działach budownictwa, przy czym w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne wyniósł on 56,6%, w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – 35,0%, a w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków – 5,6%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	XI 2017	I–XI 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m	126,1	136,8	100,0
Budowa budynków ^Δ	105,6	144,4	53,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	135,0	112,6	21,9
Roboty budowlane specjalistyczne	156,6	148,2	24,9

W odniesieniu do października 2017 r. odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej o 5,5%. Jej zmniejszenie stwierdzono w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 17,9%) oraz w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 7,1%), natomiast wzrost zaobserwowano tylko w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 22,8%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. produkcja budowlano-montażowa osiągnęła wartość 1926,5 mln zł, tj. zwiększyła się o 36,8% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej.

***

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W listopadzie 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 35,8%), spadła również liczba lokali mieszkalnych, na których

realizację wydano pozwolenia (o 24,1%), wzrosła natomiast liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 67,7%).

Według wstępnych danych², w listopadzie 2017 r. **przekazano do użytkowania** 400 mieszkań, tj. o 223 mniej niż przed rokiem. W badanym miesiącu inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 245 mieszkań (61,3% ogółu), a podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem – 155 mieszkań (38,7% ogółu). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 34,3% i 38,4%. Mieszkania wybudowane w województwie podlaskim w listopadzie 2017 r. stanowiły 2,3% ich ogólnej liczby w kraju.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–listopad 2017 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa kształtowały się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2016=100	
O g ó ł e m	4232	100,0	103,9	106,2
Indywidualne	2055	48,6	107,3	154,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2081	49,2	108,8	61,0
Spółdzielcze	6	0,1	9,8	51,3
Komunalne	89	2,1	76,7	49,5
Zakładowe	1	0,0	x	197,0

W okresie styczeń–listopad 2017 r. oddano do użytkowania 4232 mieszkania, tj. o 157 (o 3,9%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie, gminy oraz zakłady pracy. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku zanotowano tylko w formach dominujących pod względem liczby lokali mieszkalnych oddanych do użytkowania, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym. Wyniósł on odpowiednio 8,8% i 7,3%. W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,7% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

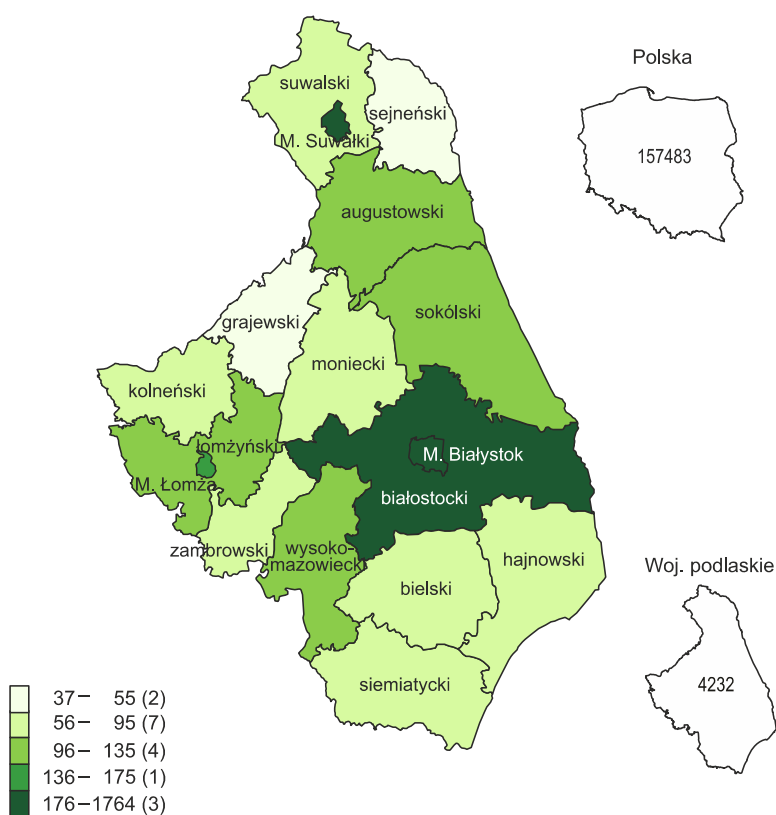

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–listopad 2017 r. wyniosła 106,2 m² i była o 1,9 m² większa niż przed rokiem. W analizowanym okresie wzrost przeciętnej powierzchni mieszkania przekazanego do użytkowania odnotowano w budownictwie komunalnym (o 3,4 m²) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,5 m²).

W ciągu jedenastu miesięcy 2017 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (1764), powiecie białostockim (857) oraz mieście Suwałki (282). Najmniej wybudowano ich w powiatach: sejneńskim (37), grajewskim (52) i zambrowskim (66). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach wysokomazowieckim (175,5 m²) i zambrowskim (167,6 m²), zaś najmniejsze oddano do użytkowania w miastach: Suwałki (70,4 m²), Białystok (71,8 m²) oraz Łomża (79,2 m²).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–LISTOPAD 2017 R.

W listopadzie 2017 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 464 mieszkań (o 24,1% mniej niż przed rokiem). Uzyskali je deweloperzy oraz inwestorzy indywidualni – odpowiednio 53,7% i 46,3% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 736 mieszkań (o 67,7% więcej niż rok wcześniej), z tego 82,2% przypadło na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 17,8% – na budownictwo indywidualne.

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–listopad 2017 r. kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2016=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–XI 2016=100
O g ó ł e m	5112	100,0	115,7	5072	100,0	123,4
Indywidualne	2763	54,0	117,0	2271	44,8	110,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2141	41,9	117,1	2685	52,9	145,0
Spółdzielcze	–	–	x	49	1,0	34,0
Komunalne	208	4,1	10400	–	–	x
Spółeczne czynszowe	–	–	x	24	0,5	240,0
Zakładowe	–	–	x	43	0,8	x

W okresie styczeń–listopad 2017 r. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 5112 mieszkań (o 15,7% więcej niż rok wcześniej), wśród których większość stanowiły mieszkania indywidualne oraz przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. Jednocześnie rozpoczęto budowę 5072 mieszkań (o 23,4% więcej niż przed rokiem), a dominowały wśród nich również inwestycje deweloperskie i indywidualne.

***

RYNEK WEWNĘTRZNY

W listopadzie 2017 r. odnotowano wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** w ujęciu rocznym (o 18,0%), podczas gdy rok wcześniej zaobserwowano jej spadek. **Sprzedaż hurtowa**, podobnie jak przed rokiem, ukształtowała się na poziomie wyższym niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (o 21,1%).

W porównaniu z listopadem 2016 r. **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zwiększyła się w większości grup. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży wzrost zanotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (49,2%), w jednostkach prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 35,9%), zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 10,5%), a także handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 10,4%).

W odniesieniu do października 2017 r. wartość sprzedaży detalicznej zmniejszyła się o 0,1%. Spadek dotyczył większości grup, a biorąc pod uwagę dominujące wśród nich największy zanotowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 11,4%) oraz handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 5,5%). Wzrost wystąpił m. in. w jednostkach prowadzących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 36,9%), a także zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 13,5%).

W okresie styczeń–listopad 2017 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wartość sprzedaży detalicznej zwiększyła się o 11,2%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	XI 2017	I–XI 2017	
		analogiczny okres roku poprzedniego=100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	118,0	111,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	149,2	122,6	10,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	135,9	115,7	11,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	110,4	106,9	35,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	105,6	114,9	8,2
Włókno, odzież, obuwie	83,9	85,7	2,1
Meble, RTV, AGD	120,1	125,6	3,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	163,6	134,4	3,7
Pozostałe	110,5	109,4	22,3

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Przedsiębiorstwa handlowe w listopadzie 2017 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) o 7,3% niższą od zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale o 21,1% wyższą niż w listopadzie 2016 r. (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 7,3% niższą niż w październiku 2017 r., ale o 24,4% wyższą niż rok wcześniej).

W okresie styczeń–listopad 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 14,9%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 16,1%.

***

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	A	100,1	100,5	100,9	100,9	100,8	100,9	101,3	101,1	101,4	101,8	101,9	102,0
	B	106,1	106,3	106,8	107,2	107,3	107,5	107,9	107,8	108,2	108,5	108,6	
poprzedni miesiąc = 100	A	101,4	100,4	100,4	100,0	99,9	100,1	100,3	99,8	100,3	100,4	100,1	100,1
	B	104,0	100,2	100,4	100,4	100,1	100,2	100,4	99,9	100,4	100,3	100,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,3	102,8	103,0	102,7	102,5	102,5	102,8	102,6	102,6	102,9	102,9	103,3
	B	106,0	105,8	105,8	106,2	106,4	106,5	106,5	106,6	106,7	106,6	106,6	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	58,2	58,1	56,2	53,8	51,9	50,3	50,0	50,0	49,0	48,2	48,5	48,4
	B	50,5	49,8	47,8	45,5	44,1	42,6	42,6	42,6	41,7	39,9	39,7	
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	12,3	12,3	11,9	11,5	11,1	10,8	10,7	10,7	10,5	10,4	10,4	10,3
	B	10,6	10,5	10,1	9,6	9,4	9,1	9,1	9,1	8,9	8,5	8,5	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	1993	2779	3047	3386	2833	2813	2610	2835	2884	2353	2002	1487
	B	2665	2835	3822	2796	3215	3162	2760	3434	3280	2969	2223	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	72	46	41	29	27	24	28	26	23	31	29	55
	B	34	33	22	23	20	20	23	18	21	21	24	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3415,87	3436,70	3574,51	3622,92	3488,96	3580,57	3636,06	3607,92	3622,95	3631,23	3606,98	3985,18
	B	3606,10	3638,91	3791,52	3719,18	3750,03	3807,21	3931,77	3885,00	3958,92	3992,97	4023,98	
poprzedni miesiąc = 100	A	90,1	100,6	104,0	101,4	96,3	102,6	101,5	99,2	100,4	100,2	99,3	110,5
	B	90,5	100,9	104,2	98,1	100,8	101,5	103,3	98,8	101,9	100,9	100,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,6	106,3	102,8	106,4	104,3	105,6	103,4	105,1	103,7	104,2	104,3	105,1
	B	105,6	105,9	106,1	102,7	107,5	106,3	108,1	107,7	109,3	110,0	111,6	
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	98,9	.	.	98,5	.	.	98,9	.	.	99,9
	B	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	102,0	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,4	94,0	94,7	106,2	99,8	103,0	93,2	99,0	102,2	98,2	104,5	104,1
	B	101,4	102,2	102,5	103,3	103,4	102,3	100,9	83,7	99,9	103,1	95,2	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,4	89,3	91,8	95,5	105,3	110,1	96,3	96,9	88,6	97,3	98,8	97,4
	B	99,4	108,1	116,9	113,8	117,8	117,1	126,8	107,1	104,7	109,9	100,1	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	99,5	99,8	100,2	97,6	103,5	100,1	97,5	105,5	94,9	95,8	101,3	106,4
	B	101,3	100,3	98,5	102,2	100,4	98,3	98,5	102,2	101,1	100,3	102,3	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,6	102,3	99,5	98,2	97,3	98,9	105,5	113,2	106,7	97,5	97,7	101,4
	B	103,3	103,8	102,0	106,7	103,5	101,6	102,7	99,5	105,9	110,9	112,1	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	107,1	102,1	101,6	99,4	110,1	106,9	109,8	99,1	99,8	94,3	102,3	99,8
	B	94,8	101,9	99,9	111,7	102,2	101,4	97,7	100,9	95,7	94,6	96,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,5	94,7	96,3	93,6	107,1	111,0	121,6	121,0	116,6	112,5	128,3	135,9
	B	120,4	120,1	118,1	132,7	123,2	116,9	104,0	105,8	101,5	101,8	96,1	
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	A	7,0	7,4	7,3	7,5	8,7	8,6	9,8	10,2	9,7	9,6	10,0	9,4
	B	8,9	8,0	8,0	9,0	9,6	9,6	9,2	9,0	9,0	8,6	8,2	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,6	109,1	114,3	90,6	103,1	105,6	90,2	105,7	100,0	100,3	102,0	96,3
	B	100,2	101,6	119,1	90,5	106,7	98,5	94,4	104,9	98,5	105,0*	98,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,2	111,7	108,8	107,3	105,3	109,4	100,2	107,8	101,7	99,8	105,3	104,7
	B	115,8	107,9	112,4	112,2	116,1	108,4	113,4	112,5	110,7	115,9*	111,8	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	36,9	95,0	114,8	109,0	117,6	104,0	104,3	94,6	132,7	88,7	119,2	117,9
	B	58,9	69,2	146,0	109,9	103,2	117,2	111,2	132,5	84,8	114,6	94,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	78,7	98,2	93,3	87,6	115,5	85,8	80,1	89,6	109,3	83,2	95,3	87,7
	B	139,9	101,8	129,4	130,5	114,6	129,1	137,6	192,7	123,2	159,2	126,1	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016 r.													
B – 2017 r.													
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) ..	A	439	813	1050	1276	1567	2160	2425	2731	2962	3452	4075	4699
	B	558	915	1216	1409	1739	2107	2560*	2994*	3346*	3832*	4232	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	147,8	123,0	114,0	118,1	112,7	110,4	106,4	105,8	100,0	101,0	104,4	98,7
	B	127,1	112,5	115,8	110,4	111,0	97,5	105,6*	109,6*	113,0*	111,0*	103,9	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	69,9	102,4	119,7	96,7	98,1	102,5	100,0	103,2	94,0	100,5	96,3	114,1
	B	87,2	93,9	123,7	96,3	103,1	102,6	100,7	99,3	97,9	102,6	99,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,3	95,2	88,7	91,9	86,9	86,4	85,9	91,7	89,2	93,4	97,7	89,2
	B	111,3	102,0	105,5	105,0	110,4	110,5	111,3	107,1	111,5	113,8	118,0	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	A	.	.	4,0	.	.	4,0	.	.	3,6	.	.	3,0
	B	.	.	3,8	.	.	3,8	.	.	3,9	.	.	
netto ^d	A	.	.	3,2	.	.	3,4	.	.	3,0	.	.	2,5
	B	.	.	3,3	.	.	3,3	.	.	3,4	.	.	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł													
	A	.	.	185,0	.	.	468,1	.	.	848,6	.	.	1429,4
	B	.	.	317,0	.	.	671,3	.	.	1208,5	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	89,6	.	.	79,7	.	.	99,1	.	.	108,0
	B	.	.	171,3	.	.	143,4	.	.	142,4	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)													
	A	99218	99370	99554	99656	99899	99554	99545	99671	99777	99849	99929	99956
	B	99672	99623	99898	100107	100308	100592	100733	100983	100998	101148	101204	
w tym spółki handlowe	A	6510	6568	6618	6669	6726	6771	6801	6875	6936	6995	7049	7114
	B	7160	7189	7248	7300	7356	7401	7451	7503	7552	7591	7647	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	819	830	841	849	857	862	863	872	881	888	898	901
	B	912	920	922	930	941	945	953	960	964	974	978	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.